

Spis treści:

- Wstęp
- Nowości ze świata polityki
- Informacje z regionów
- Temat wydania: Koncepcja Przyszłości
- Co nowego w projektach
- Wydarzenia i terminy
- Strefa Partnerstwa
- Impressum

+++ NOWOŚCI ZE ŚWIATA POLITYKI +++

Berlin: Nowe kompetencje w ramach Partnerstwa Odry

W ubiegłym roku Berlińczycy wybrali nową Izbę Deputowanych. Czerwono-czerwono-zielony senat rozpoczął już pracę, a zmiana rządu przyniosła zmianę kompetencji, które dotyczą również Partnerstwo Odry. W nadchodzącej kadencji trzy Administracje Senackie odegrają dużą rolę dla sieci współpracy.

Kto czym się zajmuje w Berlinie?

Wszystkimi kwestiami związanymi z transportem transgranicznym zajmuje się Administracja Senacka ds. Środowiska, Transportu i Ochrony Klimatu. Na jej czele stoi bezpartyjna senator Regine Günther będąca utytułowaną ekspertką z zakresu ochrony klimatu, która przejmuje resort z ramienia partii Zielonych.

Resort ds. Europy jest odpowiedzialny między innymi za koordynację Partnerstwa Odry z ramienia Berlina i jest objęty kompetencjami Administracji Senackiej ds. Kultury i Europy, na której czele stoi dr Klaus Lederer z lewicowej partii Die Linke. Do budynku przy Brunnenstraße wprowadził się też nowy sekretarz stanu ds. Europy kraju związkowego Berlin: Gerry Woop (Die Linke), który w przeszłości kierował biurem ówczesnego burmistrza Berlin, senatora ds. gospodarki Haralda Wolfa w kancelarii senatu.

Gerry Woop chce intensywniej koordynować i ogólnie dowartościować pracę senatu skoncentrowaną na polityce europejskiej. Na swoje pierwsze sto dni urzędowania wyznaczył sobie za cel opracowanie wspólnego stanowiska kraju związkowego Berlina dotyczącego polityki spójności po 2020 roku. Również Partnerstwo Odry odgrywa ważną rolę: „Polskie regiony przygraniczne są dla Berlina bardzo ważne, dlatego chcemy mocniej wspierać polsko-niemieckie kooperacje. Wspólnie posiadamy potencjał do stworzenia silnego gospodarczo i sprawiedliwego społecznie obszaru dobrobytu w sercu Europy.” Oprócz tego wzmocniona ma być też obecność Berlina w Brukseli, a raz w roku senat ma obradować w Brukseli. W odniesieniu do Partnerstwa Odry Woop dodaje: „W przyszłości chcemy silniej mówić jednym głosem również w Brukseli. Potrafię sobie wyobrazić, że w Brukseli odbędzie się spotkanie z przedstawicielstwami regionów Partnerstwa Odry.”

+++ WSTĘP +++

Drogi Czytelniczki, Drodzy Czytelnicy,

w ubiegłym roku kraj związkowy Berlin wybrał nową Izbę Deputowanych. Nowy czerwono-czerwono-zielony senat rozpoczął już pracę. Przy okazji zmiany rządu przedstawiamy Państwu osoby odpowiedzialne za Partnerstwo Odry w Berlinie. Ponadto nowa senator ds. gospodarki Ramona Pop przedstawia w wywiadzie swoje priorytety w Partnerstwie Odry. W tym newsletterze spoglądamy też nieco dalej w przyszłość, a dokładnie na rok 2030. Prezentujemy Państwu Koncepcję Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań. Omawia ona kwestię, jak Polacy i Niemcy będą wspólnie pracować, uczyć się i żyć w 2030 roku. Nie zapominamy też o pozytywnych aspektach obecnych kooperacji. Opowiadamy, jakie transgraniczne projekty ochrony zdrowia dofinansowuje kraj związkowy Brandenburgia oraz z jakim sukcesem współpracują polscy i niemieccy rzemieślnicy w regionie Morza Bałtyckiego.

Życzę Państwu ciekawej lektury!

Marta Szafrńska

Marta Szafrńska
Referat ds. Stosunków Zagranicznych, Targów i
Polityki Europejskiej
Administracja Senacka ds. Gospodarki,
Energii i Zakładów Miejskich

Koordinacja stosunków gospodarczych między Berlinem a Polską oraz kierowanie działaniami PR Partnerstwa Odry należą nadal do resortu gospodarki miasta, a dokładniej do Administracji Senackiej ds. Gospodarki, Energii i Zakładów Miejskich. O tym, co ma się zmienić dla regionów Partnerstwa Odry pod rządami senator Ramony Pop (Związek 90/Zieloni), mówi ona sama w wywiadzie.

Następujące osoby kontaktowe w administracjach senackich są do Państwa dyspozycji na szczeblu roboczym

Administracja Senacka ds. Kultury i Europy

Johanna Eisenberg
 +49 30 90228 615
 Johanna.Eisenberg@europa.berlin.de

Administracja Senacka ds. Gospodarki, Energii i Zakładów Miejskich

Marta Szafrńska
 +49 30 9013 8420
 Marta.Szafranska@senweb.berlin.de

Administracja Senacka ds. Środowiska, Transportu i Ochrony Klimatu

Dr. Jürgen Murach
 +49 30 9025-1725
 juergen.murach@senuvk.berlin.de

Wywiad z senator Berlina ds. gospodarki Ramoną Pop

Pani Senator, chce Pani realizować współpracę w ramach Partnerstwa Odry. Jakże dokładnie ma Pani plany?

Dla stosunków gospodarczych Berlina z zagranicą Polska stanowi drugi najważniejszy na świecie rynek. W zależności od tego, jak potoczy się wystąpienie Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, Polska może jeszcze bardziej zyskać na znaczeniu. Ale i niezależnie od tego polskie regiony pozostają w centrum zainteresowania naszej zagranicznej polityki gospodarczej. Obecnie prowadzimy współpracę z naszymi partnerami w ramach Partnerstwa Odry oraz z regionami metropolitalnymi Warszawy, Gdańska i Krakowa. Zamierzamy jeszcze silniej wspierać networking klastrowy Berlina i Brandenburgii z polskimi regionami. Klastrowy stanowią z jednej strony podstawę do dynamicznego i długotrwałego wzrostu regionu stołecznego. Z drugiej natomiast strony województwa Polski Zachodniej dysponują kompetencjami znakomicie uzupełniającymi nasze. Postrzegamy to jako szansę. Ponieważ gospodarcze korzyści z inteligentnego połączenia kompetencji każdego z partnerów czerpać mogą wszystkie regiony

Partnerstwa Odry. Oczywiście Polska jest atrakcyjnym rynkiem zbytu dla berlińskich przedsiębiorstw, niemniej w przyszłości przedsiębiorstwa Polski Zachodniej będą jeszcze bardziej zyskiwać na znaczeniu choćby jako partnerzy kooperacyjni na rzecz rozwoju innowacyjnych produktów dla gospodarki Berlina.

W jaki sposób chce Pani poprawić współpracę i które branże są dla Pani kluczowe?

Realizując nasz Program na rzecz internacjonalizacji wspieramy obecnie współpracę z regionami Partnerstwa Odry w takich branżach jak IT, gospodarka kreatywna i medialna, technologia transportu szynowego, fotonika i turystyka. I sądzę, że uda nam się jeszcze silniej połączyć w przyszłości współpracę z Polską za pomocą tematów interdyscyplinarnych realizowanych przez klastrowy, takich jak Przemysł 4.0 czy Smart Cities. Dzięki temu jeszcze intensywniej włączą się do współpracy z Polską dwa pozostałe klastrowy z obszaru opieki zdrowotnej i gospodarki energetycznej, a oprócz tego będziemy mogli nadać naszej współpracy z Polską nową jakość. W ramach wspieranego przez nas projektu networkingowego LOOKOUT regionalna sieć przedsiębiorstw IT SIBB opracowuje na rzecz przedsiębiorstw berlińskich pierwsze tematy w zakresie współpracy z Polską, których celem jest rozwój rozwiązań Przemysł 4.0. W przyszłości zarządy klastrowy oraz regionalne sieci przedsiębiorstw powinny w związku z tym uzyskać mocniejsze wsparcie w rozwijaniu kreatywnej kooperacji z Polską uwzględniającej również tematy cross-cluster. A dzięki Programowi na rzecz internacjonalizacji posiadamy instrumentarium wsparcia, za pomocą którego możemy i chcemy wspierać odpowiednie tematy. Bowiemy ponadprzeciętnie dynamiczny wzrost gospodarki w Polsce zachodniej oraz geograficzna bliskość Berlina stanowią niezmiennie dwa niepodważalne argumenty dla rozszerzenia współpracy w ramach regionu Odry.

Czy z Pani punktu widzenia Partnerstwo Odry stanowi podstawę dla wzmocnienia regionalnych obiegów gospodarczych?

Zdecydowanie tak. Współpraca gospodarcza z regionami Partnerstwa Odry ma swój wkład we wzmocnienie regionalnych obiegów gospodarczych z uwagi na to, że w wyniku współpracy rośnie udział wartości dodanej w ramach regionu Odry, że drogi do pracy i drogi transportowe skracają się, że produkcja realizowana jest bliżej konsumenta, że rośnie korzystanie z zasobów regionalnych przedsiębiorstw, że praca i życie zbliżają się do siebie oraz że współpraca w ramach regionu Odry zmniejsza zależność od rozwojów globalnych. Wszystko to są aspekty dynamicznej i jednocześnie długotrwałej ekonomii bazującej na regionalnych obiegach gospodarczych.

naszego najważniejszego instrumentu wsparcia na rzecz badań naukowych i rozwoju, ProFIT, jest dobrym tego przykładem. Ale też i my wszyscy możemy w tym zakresie jeszcze wiele zrobić.

Wraz z brytyjską decyzją o Brexicie Unia Europejska przeżyła w ubiegłym roku swego rodzaju cezurę, w tym roku mają się odbyć ważne wybory, w których poparcie zyskują krytyczne względem Europy środowiska. Jaką rolę odgrywa w tych czasach Partnerstwo Odry?

Unia Europejska zapewnia wzrost, dobrobyt, długotrwałość i pokój. Na pierwszy rzut oka pojęcia te są abstrakcyjne. Musimy wypełnić je życiem i

Jakiego Partnerstwa Odry życzyłaby sobie Pani w 2021 roku?

Do 2021 roku mocno pogłębimy współpracę i stworzymy najbardziej innowacyjne obszary wzrostu w Unii Europejskiej. W tym celu musimy najpierw usunąć przeszkody. Należą do nich na przykład uznawanie dyplomów oraz zapewnienie mobilności w ramach regionu, a to oznacza postawienie przede wszystkim na transport szynowy. Ponadto musimy otworzyć nasze programy wsparcia na współpracę z partnerami z regionu Odry. W tym przypadku przoduje Berlin. Otwarcie na współpracę z Polską

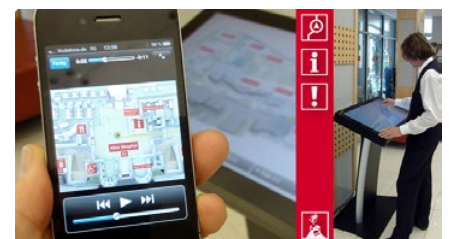
pokazać, że nie są to jedynie puste słowa. Z mojego punktu widzenia Partnerstwo Odry zarysowuje dobre ramy pozwalające to osiągnąć ze względów, o których mówiłam wcześniej. Nasze dobre sąsiedztwo z polskimi regionami przygranicznymi stanowi przy tym ważny fundament dla owocnej współpracy. Partnerstwo Odry jest znakomitym przykładem na to, że poprzez otwartość i współpracę wszyscy zaangażowani mogą pozyskać dla siebie wartość dodaną, a tym samym sytuacje win-win nie są jedynie wynalazkiem nieżywcioch naukowców, ale mogą być naprawdę wypracowane.

Środki Interreg: Brandenburgia wspiera opiekę zdrowotną na pograniczu

Brandenburgia chce wzmocnić opiekę zdrowotną w regionach wschodniej Brandenburgii, Dolnego Śląska i województwa lubuskiego. W tym celu komitet monitorujący transgraniczny program Interreg V A już w grudniu 2016 roku uchwalił wsparcie dla trzech polsko-niemieckich projektów ochrony zdrowia. Kraj związkowy udostępni łącznie trzy miliony euro na zwiększenie międzyregionalnej opieki medycznej i wymiany wiedzy. Dzięki dofinansowaniu kliniki w Strausbergu i Gorzowie mogą założyć „Polsko-Niemieckie Forum Ginekologii”, w ramach którego będą mogły wymieniać się doświadczeniami i wiedzą z zakresu operacji ginekologicznych.

Wspólnie przeciwko rakowi

Centrum Leczenia Nowotworów w Bad Saarow chce w przyszłości ściślej współpracować z kliniką w Zielonej Górze w

Przykład cyfrowego wielojęzycznego drogowskazu

zakresie onkologii. Latem 2017 r. wschodniobrandenburskie Centrum Leczenia Nowotworów chce założyć wspólnie z polskimi partnerami z województwa lubuskiego radę naukową pracującą na płaszczyźnie transgranicznej i zajmującą się przetestowanymi dotychczas procedurami leczenia pacjentów onkologicznych. Lekarze specjaliści z Bad Saarow i

Zielonej Góry mają wymieniać swoje doświadczenia w leczeniu nowotworów. Chcą analizować aktualne wyniki leczenia w regularnych odstępach czasu, aby w ten sposób wspólnie odkrywać potencjały poprawy i uczyć się z osiągniętych dotychczas sukcesów. Główne zagadnienia to rak piersi, rak jelita grubego i prostaty.

Szpital w Gubinie będzie wielojęzyczny

Aby poprawić porozumienie między Polakami a Niemcami, również szpital Naemi-Wilke-Stift w Gubinie angażuje się w projekt „Gesundheit ohne Grenzen – Zdrowie bez Granic”. Z pomocą dotacji inicjatorzy chcieliby na przykład zainstalować wielojęzyczny system drogowskazów, aby zarówno niemiecko- jak i polskojęzyczni pacjenci mogli się odnaleźć w położonym przy granicy budynku szpitalnym. Oprócz tego wyposażona zostanie sala konferencyjna, która w

przyszłości będzie wykorzystywana do wykładów multimedialnych. Dzięki dotacji klinika chce też przeprowadzić studium, na podstawie którego będzie można stwierdzić, czy i w jakich dziedzinach można rozbudować transgraniczną opiekę medyczną. Studium ma też odpowiedzieć na pytanie, na ile taka rozbudowa jest możliwa.

Minister do spraw europejskich Stefan Ludwig pochwalił tę decyzję: „Dla mnie ważne jest, aby program Interreg w ramach udzielonego wsparcia oferował skrojone na miarę obecnych czasów rozwiązania aktualnych problemów obywateli. Decyzją w sprawie trzech projektów ochrony zdrowia komitetowi monitorującemu udało się zareagować na ważne kwestie pogranicza. Projekty stanowią istotne kroki w kierunku poprawy opieki zdrowotnej wzdłuż granicy.”

Stolica kultury Wrocław świętuje sukcesy

Olbrzymi sukces Wrocławia: 5,2 milionów gości odwiedziło w ubiegłym roku Europejską Stolicę Kultury. 1,4 miliona przyjechało zza granicy, w tym większość z Niemiec. W przedsięwzięciach udział wzięło 170.000 osób; 2000 wolontariuszy przyczyniło się do sukcesu ponad 2000 wydarzeń. Teraz nie dziwi, że według przeprowadzonych ankiet 70 procent mieszkańców miasta jest przekonanych, że Wrocław dobrze lub bardzo dobrze sobie poradził w roli Europejskiej Stolicy Kultury. Oprócz tych sukcesów jest jeszcze jeden powód, który sprawił, że miasto zapisało swoją kartę w kronikach Europejskiej Stolicy Kultury. Wrocław jako pierwsze miasto w długiej historii stolicy kultury zaprosił do udziału w spektaklu swoich przegranych konkurentów, od Poznania po Szczecin, które mogły użyczyć gościnnej sceny dla polskiej kultury. Duża ilość odwiedzających stanowiła dla miasta zachętę do stworzenia długofalowego efektu zwiększenia liczby turystów. Miasto chce stworzyć dwie nowe oferty turystyczne na raz: shuttlebus ma jeszcze szybciej i częściej kursować między centrum a lotniskiem, a karta turystyczna ma służyć jednocześnie za bilet komunikacji miejskiej i uprawniać do zniżek przy zakupie biletów do atrakcji miasta.

Rozbudowane partnerstwo z Berlinem

Fundacja Przyszłość Berlina i miasto Wrocław są inicjatorami i realizatorami projektu „Wrocław-Berlin 2016. Pozyskane sąsiedztwo“, między innymi dzięki trwającej przez cały rok serii projektów tanecznych, teatralnych i performance’ów „IN BETWEEN FESTIVALS“, czy też multimedialnej instalacji „LUNETTA 2016“, która przez dwa miesiące w rzeczywistym czasie łączy-

ła oba miasta i umożliwiła wzajemną transmisję przedstawień artystycznych. Powiodła się również wymiana w ramach dyskursu: podczas europejskiej konferencji zorganizowanej przez fundację Przyszłość Berlina i miasto Wrocław uczestnicy pochodzący z różnych krajów europejskich dyskutowali na temat, w jaki sposób miasta i gminy w Europie mogą nadać UE nową dynamikę i jaką rolę odgrywa przy tym kultura. Zastanawiali się też nad kwestią, w jaki sposób współpracę tę można zintensyfikować.

Do najważniejszych osiągnięć inicjatywy należy długotrwała kooperacja uzyskana dzięki inicjatywie OP ENHEIM, w ramach której w 2018 roku udostępniony zostanie jeden z najpiękniejszych budynków barokowych we Wrocławiu. Znajdzie się w nim miejsce dla projektów kulturalno-artystycznych, których celem jest wsparcie polsko-niemieckiej wymiany. Jako przykład można podać zaplanowaną we współpracy z muzeum Hamburger Bahnhof wystawę wczesnych rysunków Andy’ego Warhola. W przyszłości OP ENHEIM podpisze umowy o współpracy również z innymi instytucjami w Niemczech. Sąsiedzka współpraca z zachodnim regionem Polski ma dla kraju związkowego Berlin duże znaczenie strategiczne. Tym ważniejsza jest udana kooperacja fundacji z Wrocławiem w ramach stolicy kultury. Tym samym marzenie o Okrągłym Stole Społeczeństwa Obywatelskiego realizowanym przez oba miasta staje się coraz bardziej realne. Takie forum istnieje obecnie we współpracy ze Szczecinem, a w 2017 roku oprócz Wrocławia do inicjatywy ma się przyłączyć również Poznań.

Polsko-niemieckie kooperacje rzemieślnicze na drodze do sukcesu

„Polsko-Niemiecki Networking Kooperacyjny Rzemiosło“ kontynuuje tworzenie historii własnego sukcesu. Jeszcze do końca lipca 2017 roku Bildungszentrum Kreishandwerkerschaft Nordvorpommern-Stralsund GmbH (Centrum Kształcenia Powiatowego Związku Rzemieślników w Nordvorpommern-Stralsund) będzie wspólnie ze swoimi partnerami pracować nad dalszym wzmocnieniem polsko-niemieckiej kooperacji między przedsiębiorstwami rzemieślniczymi z regionu Morza Bałtyckiego.

W tym celu z jednej strony należy rozbudować istniejące kooperacje, takie jak na przykład w zakresie rzemiosła fryzjerskiego, z drugiej natomiast pracuje się nad stworzeniem nowych partnerstw. Prace te są wynikiem przeprowadzonej w ramach poprzedniego projektu wymiany między polskimi a niemieckimi uczniami rzemiosła fryzjerskiego, który okazał się bardzo korzystny dla wszystkich uczestników. W konsekwencji tego sukcesu koncepcja zostanie przeniesiona na inne grupy zawodowe. Obecnie finalizowane jest na przykład spotkanie kooperacyjne branży elektrycznej. Podobne możliwości wymiany transgranicznej planuje się dla stolarzy, montażyistów instalacji budowlanych i specjalistów z zakresu czyszczenia budowli.

Ponadto tym networking ma być wzmocniony przez kolejnych partnerów. Z jednej strony pracuje się nad zwiększeniem intensywności współpracy z Regionalnym Zawodowym Centrum Kształcenia w Stralsund, a z drugiej rozszerza się współpracę z polskimi urzędami pracy. Podczas gdy projekt pilotażowy „Mądra Główka” realizowany przez Agencję Pracy w Greifswaldzie koncentrował się na pierwszej ścieżce kształcenia, to celem obecnego projektu jest umożliwienie praktyk zawodowych dla czeladników. Zatem kształcenie i szkolenie

ponownie stanowią istotę „Polsko-Niemieckiego Networkingu Kooperacyjnego Rzemiosło”. Oprócz tymczasowych praktyk dla czeladników planuje się też wymianę obejmującą dziesięciu praktykantów z każdego rzemiosła i dofinansowanie podróży przedsiębiorców do kraju sąsiedniego. Dzięki stworzeniu sieci i wymianie przedsiębiorców, praktykantów i pracowników projekt ma nie tylko wzmocnić rzemiosło, ale również przyczynić się do zburzenia stereotypów na temat sąsiadów. W ten sposób z jednej strony można zmotywować specjalistów do podjęcia nauki i pracy w zakładach rzemieślniczych innego kraju, a z drugiej strony projekt ma zachęcić firmy do zatrudniania większej liczby pracowników z kraju sąsiedzkiego.

Wszystkie te działania są możliwe, gdyż poprzedni projekt, zakończony w lipcu 2016 roku, został, z uwagi na swój ogromny sukces, przedłużony o kolejny rok. W pierwszym roku realizacji projektu udało się na stałe nawiązać pierwsze transgraniczne kooperacje i zachęcić do podjęcia współpracy między szkołami zawodowymi w obu krajach. Przez to po obu stronach Odry łatwiej jest pozyskać młodych pracowników zawodów rzemieślniczych. Oprócz wymiany praktykantów fryzjerstwa, również i szkoła zawodowa w Sassnitz wpisała się w pasmo licznych sukcesów w zakresie kształcenia na kierunku technologia drewna. Dzięki wydłużeniu okresu finansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) młode struktury networkingowe i kooperacyjne mogą być teraz wzmocniane i rozbudowywane w ramach konkretnych projektów.

Dodatkowe informacje:

www.handwerk-rsn.de/content/kooperationsnetzwerk-polen

Targi w Hanowerze: Polska jako kraj partnerski, niemiecki region stołeczny organizuje przyjęcie

W tym roku podczas TARGÓW W HANOWERZE Polska jest krajem partnerskim. W związku z tym wieczorem 23 kwietnia kanclerz Niemiec dr Angela Merkel i premier Polski Beata Szydło wspólnie otworzą te najważniejsze na świecie targi przemysłowe. Polska zaprezentuje się zatem w proporcjonalnie dużym zakresie: w tym roku od 24 do 28 kwietnia w targach udział weźmie około 150 polskich przedsiębiorstw na powierzchni obejmującej około 4 000 metrów kwadratowych. Dla porównania w ubiegłym roku w Hanowerze branżowym gościom z różnych krajów zaprezentowało się około 80 polskich przedsiębiorstw.

Głównymi dziedzinami targów będą automatyzacja przemysłowa, energia oraz IT. Prezentacja przedsiębiorstw jest zgodna z celami polityki gospodarczej polskiego rządu. Należą do nich reindustrializacja, wsparcie przedsiębiorstw innowacyjnych oraz zdobywanie zagranicznych rynków. Polska intensywnie inwestuje we własną infrastrukturę.

Polskie przedsiębiorstwa od dawna awansowały do pozycji ważnych partnerów gospodarki niemieckiej, na przykład w branży budowy maszyn. Oprócz tego wysokie jest tempo, w jakim kraj wprowadza cyfryzację procesów produkcyjnych. W 2015 roku same tylko fabryki cyfrowe w kraju wypracowały 4,1 procenta produktu krajowego brutto. Dodatkowo rząd udostępnił szerokie możliwości finansowania badań naukowych i rozwoju, które mają przyspieszyć digitalizację procesów gospodarczych.

Region stołeczny spotyka Polskę

Również region stołeczny Niemiec zaprezentuje się na targach na czterech wspólnych stoiskach: „Rynek innowacji Berlin-Brandenburgia”, Industrial Supply, Industrial Automation oraz Energy. 24 kwietnia senator Berlina ds. gospodarki Ramona Pop wraz z brandenburskim ministrem gospodarki Albrechtem Gerberem odwiedzą podczas wizyty na targach m.in. polskie stoisko narodowe. Wieczorem o godz. 18 politycy zapraszają wystawców i przedstawicieli przedsiębiorstw z Polski, Berlina i Brandenburgii na wspólne przyjęcie krajów związkowych: „Region stołeczny spotyka Polskę”. Podczas przyjęcia zaproszeni goście będą mieć możliwość wzajemnego spotkania i wymiany.

Wszystkie wydarzenia związane z krajem partnerskim Polską podczas targów w Hanowerze, takie jak polsko-niemiecki szczyt gospodarczy Federalnego Związku Przemysłu Niemieckiego, można znaleźć pod adresem: www.hannovermesse.de/suche?tag_e=Partnerland+Polen&limit=20&typ=32&sort=1&source=ts_e

Wspólna Koncepcja Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiazań – wizja 2030

W jaki sposób polscy i niemieccy sąsiedzi chcą w przyszłości razem pracować, uczyć się i żyć? Aby odpowiedzieć na to pytanie, należy najpierw zrozumieć obecną strukturę obszarów po obu stronach Odry i Nysy Łużyckiej. Na tej podstawie można zaplanować wizję przyszłości, która następnie może stać się podwaliną dla dalszych prac. Jak ma zatem wyglądać struktura całego obszaru w 2030 roku? W ciągu ubiegłych dwóch lat eksperci planowania przestrzennego z niemieckiego Ministerstwa Transportu i Infrastruktury Cyfrowej, Niemieckiego Instytutu Budownictwa, Urbanistyki i Badań Przestrzeni oraz polskiego Ministerstwa Rozwoju wspólnie z krajami związkowymi i województwami,

włącznie z Berlinem i Wielkopolską, intensywnie zajmowali się tą tematyką. W wyniku tychże prac przedstawiciele regionów działający w ramach „Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej” (w skrócie polsko-niemiecki Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej) pod przewodnictwem Ministerstwa Transportu i Infrastruktury Cyfrowej i Ministerstwa Rozwoju uchwalili 1 grudnia 2016 r. „Wspólną Koncepcję Przyszłości dla polsko-niemieckiego obszaru powiazań – wizja 2030”. Jej głównym celem jest kontynuowanie zbliżenia we wszystkich obszarach – od gospodarki po transport, a także poszerzanie współpracy na

rzecz ostatecznego dokonania transformacji pogranicza między Polską a Niemcami, które ma się stać polsko-niemieckim obszarem powiązań. Koncepcja ta po raz pierwszy umożliwia stworzenie wspólnej jednolitej strategii gospodarki przestrzennej dla obszaru między Bałtykiem na północy a Średniogórzem Niemieckim od Vogtland po Sudety Środkowe na południu, dolnym biegiem Łaby na zachodzie i środkowym biegiem Warty na wschodzie. Obszar powiązań rozciąga się na powierzchni obejmującej około 160 000 km² zamieszkiwanej przez około 21 milionów mieszkańców, którzy wytwarzają produkt krajowy brutto wynoszący ok. 430 miliardów euro.

Obszar ten jest jednocześnie terenem działań inicjatywy Partnerstwa Odry. Z tego właśnie względu wszyscy decydenci regularnie prowadzą rozmowy w sprawie Koncepcji Przyszłości. W ten sposób interesy bardzo się zbliżają, co daje dobrą podstawę dla budowania przyszłości!

Cele: wzrost, dobrobyt i jakość życia

Opierając się głównie na wzorcach rozwoju przestrzennego Polski i Niemiec oraz projektach rozwoju krajów związkowych i województw uczestnicy opracowali wspólne wyobrażenie programowe dotyczące rozwoju obszaru powiązań. Planiści uzgodnili następujące tematy, a tym samym obszary działań:

- wykorzystanie zalet policentrycznej struktury osadniczej
- poprawa połączeń transportowych
- inwestowanie w ludzi
- promowanie długotrwałego i zrównoważonego wzrostu
- zabezpieczenie podstaw dla wysokiej jakości życia

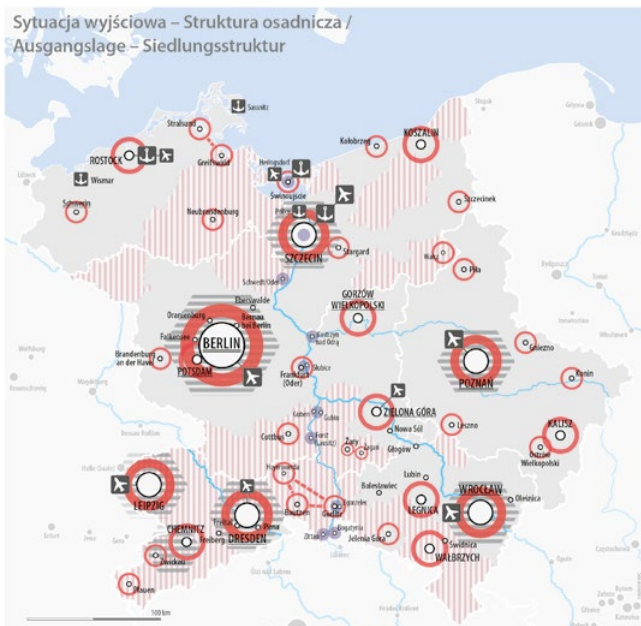
Każdy zakres tematyczny poprzedzają trzy do pięciu wizji, a na każdą z nich składają się cztery wytyczne.

Określają one najważniejsze wyzwania i szanse oraz potencjały i możliwości rozwoju. Celem jest wzmocnienie kon-

kurencyjności regionu oraz poprawa sytuacji ekonomicznej i jakości życia. W związku z tym decydenci i mieszkańcy powinni silniej identyfikować się ze wspólnym obszarem. Ponadto koncepcja ma stanowić pomoc w argumentacji na rzecz projektów transgranicznych lub projektów o znaczeniu transgranicznym, które chciałyby pozyskać środki unijne. Koncepcja Przyszłości nie zawiera wprawdzie żadnych formalnych ustaleń projektowych, ale daje wszystkim właściwym urzędom, instytucjom i decydentom zalecenia dotyczące działań planistycznych oraz drogowskaz dla dalszej współpracy w przyszłych latach.

Jedną z najważniejszych podstaw Koncepcji jest wspólne zrozumienie, aby postrzegać policentryczną strukturę osadniczą jako zaletę. Metropolie i duże miasta powinny być wzmocniane i intensywniej wykorzystywane jako „okna na świat”. Z ich różnej wielkości i funkcji wynikają różne potencjały, których rozwój powinien być wzajemnie dostosowany. W ten sposób region może bezpośrednio wykorzystać wynikające z nich szanse. Przykładami takich korzyści jest już dziś transgraniczny region metropolitalny Szczecina stanowiący największy komunalny obszar miejsko-podmiejski przy polsko-niemieckiej granicy, ale także wspólne wykorzystanie infrastruktury technicznej i

społecznej, jak to od lat ma miejsce w przypadku Partnerstwa Odry i jej regionów. W 2030 roku to wspólne czerpanie korzyści powinno stać się oczywistością.

Dodatkowe informacje:
<https://www.kooperation-ohne-grenzen.de/pl/>

Wzmocnienie sieci transportowych

W ramach drugiego obszaru działań „Poprawa połączeń transportowych” centra i obszary zarówno w samym obszarze powiązań, jak i poza nim, czyli w wymiarze europejskim i globalnym, mają być łatwiej dostępne. Horst Sauer, kierownik referatu „Rozwój przestrzeni europejskiej” przy Wspólnym departamencie do spraw planowania przestrzennego Berlina i Brandenburgii wyjaśnia w wywiadzie, w jaki sposób wizja ta ma się stać rzeczywistością.

Od wielu lat transgraniczne polsko-niemieckie połączenia transportowe wywołują niezadowolnienie. Co w tym zakresie może zdziałać Wspólna Koncepcja Przyszłości?

Uzgodniliśmy i jasno sformułowaliśmy zarys najważniejszych wytycznych w zakresie poprawy dostępności centrów i obszarów. Dodatkowo opracowaliśmy uogólnioną, dobrze czytelną kartograficzną prezentację naszej wizji. Sądzymy, że dzięki temu wyraźnie wyartykułowaliśmy wspólną wolę w ramach całego polsko-niemieckiego obszaru powiązań, która wielu może dać impuls do działania.

Jeżeli do 2030 roku uda się zrealizować uchwaloną już sieć centralną transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T), to bardzo zbliżymy się do celu, jakim jest zaoferowanie mieszkańcom w naszym regionie nowoczesnych połączeń transportowych.

Jaki potencjał poprawy przewiduje Koncepcja w zakresie połączeń kolejowych?

W przeciwieństwie do infrastruktury drogowej, która jest rozbudowywana i nowobudowana, w przypadku infrastruktury kolejowej sprawy toczą się dużo wolniej. Koledzy z Okrągłego Stołu Komunikacyjnego ciężko pracowali nad każdym postępek. Ich najnowszy sukces: uruchomienie pociągu do kultury z Berlina do Europejskiej Stolicy Kultury Wrocławia 2016 pokazało, że dzięki elastyczności i kreatywności po obu stronach można coś osiągnąć. Pociąg do kultury został znakomicie przyjęty przez podróżnych, dlatego projekt ten zostanie przedłużony do końca 2018 roku.

Oprócz niekwestionowanego zapotrzebowania na budowę i modernizację dróg kolejowych podczas dyskusji z ekspertami z administracji do spraw transportu wynikło, że czas podróży w transporcie pasażerskim udało się znacznie skrócić dzięki reorganizacji transportu. Dlatego zachęcamy, aby zwiększyć ilość ofert dostosowując je do popytu i rozszerzyć możliwości wspólnych biletów i taryf tak, jak to zrobił między innymi związek transportowy Berlina i Brandenburgii (VBB) ze Szczecinem. Są to kwestie, które śledzą również koledzy z Okrągłego Stołu Komunikacyjnego. Mamy nadzieję, że dzięki Koncepcji uzyskają oni wsparcie dla swoich projektów.

Jeżeli chodzi o poprawę jakości dróg kolejowych, to jeszcze bardziej konieczna niż dotychczas wydaje nam się współpraca wieloszczeblowa oraz transgraniczna. Z naszego punktu widzenia do istotnych gremiów należą Okrągły Stół Komunikacyjny

Partnerstwa Odry oraz zainicjowany przez premiera Brandenburgii dr. Woidke Polsko-Niemiecki Szczyt Kolejowy. Koncepcja Przyszłości spełniłaby tutaj swoje zadanie, jeżeli udałooby jej się pomóc w pracach opiniotwórczych prowadzonych przez tę grupy robocze.

Jakie możliwości rozwoju widzi Pan dla transportu drogowego?

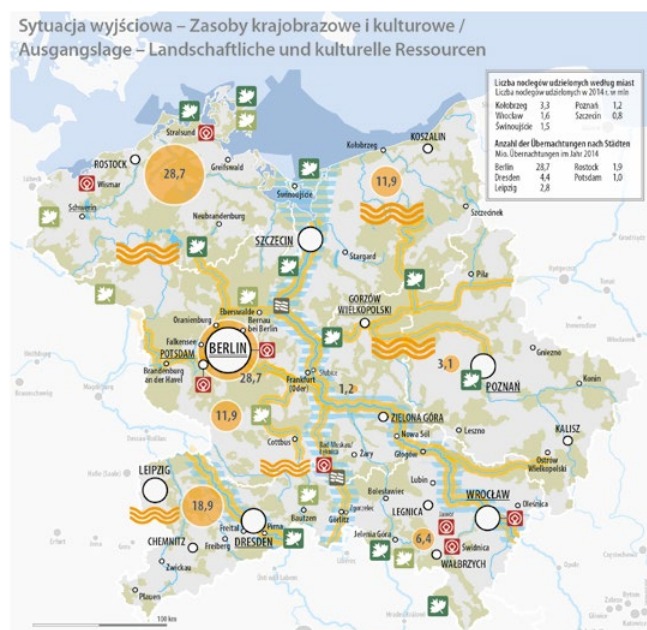
W tym zakresie ważne jest uniknięcie przyszłych zatorów w sieci oraz poprawa stanów budowlanych. Problemem jest transport ciężki. Duże, trudne do manewrowania ciężary nie mogą zazwyczaj być transportowane koleją, a bardzo rzadko udaje się je w całości przewieźć transportem wodnym. Aby zwiększyć bezpieczeństwo transportowe, wydajniej wykorzystać istniejącą infrastrukturę i zmniejszyć obciążenie substancjami szkodliwymi, hałasem i wstrząsami, należy opracować i zrealizować wspólne koncepcje długotrwałego kierowania ruchem ciężkim.

Powiązanie gospodarki, wsparcie długotrwałego i zrównoważonego rozwoju

Czy to w branży informatycznej, gospodarki kreatywnej i medialnej, techniki kolejowej, fotoniki, czy w turystyce – w wielu obszarach gospodarczych już dziś istnieją transgraniczne kooperacje wspierane między innymi w ramach Partnerstwa Odry. Koncepcja Przyszłości ma być tworzona na bazie współpracy istniejącej w ramach klastrów. Ma aktyw-

nie wspierać ich poszerzanie i pogłębianie, określać wspólne zakresy kompetencji i w ten sposób formować transgraniczne stosunki gospodarcze. Jej celem jest stworzenie silniejszych powiązań gospodarczych w regionie Odry i wzmocnienie tym samym wartości dodanej dla całego regionu. Podobnie jak w Partnerstwie Odry w centrum pozostają głównie małe i średnie przedsiębiorstwa, którym często brakuje know-how i środków finansowych, aby aktywnie działać na nowych, zagranicznych rynkach. To dla nich ma być ułatwiona działalność na sąsiednich rynkach i kooperacja z instytucjami naukowo-badawczymi z drugiego kraju.

W ramach powiązania gospodarczego Koncepcja Przyszłości zaleca przede wszystkim dalszy rozwój turystyki w regionie. W tym zakresie istnieje zgodność z wytycznymi Partnerstwa Odry, gdyż aby ten cel osiągnąć, należy z jednej strony rozbudować ofertę turystyczną, która będzie animowała Polaków i Niemców do poznawania sąsiedniego kraju, a z drugiej strony powinno się też korzystać z potencjału turystyki globalnej na rzecz całego regionu. Punktem wyjścia jest tutaj Berlin przyciągający turystów z całego świata i pełniący funkcję „okna na świat” dla obszaru powiązań. Turyści odwiedzający Berlin powinni w przyszłości systematycznie dostawać odpowiednio dobrane, a tym samym atrakcyjne oferty, które wzbudzą w nich ochotę na poznanie całego polsko-niemieckiego obszaru

powiązań. W ten sposób również regiony wiejskie i peryferia otrzymają nowe perspektywy rozwoju.

Kolejne wyzwanie: w 2030 roku Polska i Niemcy powinny uzyskać tak samo wysoki poziom bezpieczeństwa energetycznego. W tym celu należy na przykład rozbudować wspólnie wykorzystywane zasobniki, które pozwolą na gromadzenie nadmiaru energii ze źródeł odnawialnych i udostępnianie jej wtedy, gdy będzie potrzebna. Aby prąd docierał tam, gdzie jest potrzebny, należy też lepiej połączyć ze sobą transgraniczne sieci elektryczne. W efekcie powinno to wyrównać wahania energii odnawialnych i pozwolić na zmianę struktury sieci energetycznych oraz zapewnić bezpieczeństwo

zaopatrzenia w energię.

Kolejnym założeniem na rzecz wzmocnienia powiązań gospodarczych powinno być uzgodnienie spójnych planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich w regionie Bałtyku, aby w ten sposób jasno uregulować różne funkcje planowane w obszarach morskich natury gospodarczej, społecznej, czy też ekologicznej oraz uzyskać zrównoważenie wszystkich interesów.

„Jak najlepiej wspierać plany wspólnej przyszłości“

Rozmowa z dr. Maciejem Zatheym, dyrektorem Instytutu Rozwoju Terytorialnego Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu i członkiem Polsko-Niemieckiego Komitetu ds. Gospodarki Przestrzennej.

W jaki sposób przybliży Pan ludziom Wspólną Koncepcję Przyszłości?

Bezpośrednio po posiedzeniu, które odbyło się w grudniu ubiegłego roku, Polsko-Niemiecki Komitet ds. Gospodarki Przestrzennej opublikował na swojej stronie internetowej www.kooperation-ohne-grenzen.de uchwałę oraz udostępnił sporządzoną dwujęzycznie Koncepcję. Aktualnie, 24 marca we Frankfurcie nad Odrą, wizja została przedstawiona na czwartym Kongresie Polonoznawczym „Płynne granice”, a kwestie rozwoju w ramach obszaru powiązań przedyskutowano z interdyscyplinarnymi ekspertami.

Niebawem koncepcja zostanie przedstawiona w Komitecie ds. Współpracy Przygranicznej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej, a jesienią zostanie zaprezentowana samej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej. Następnie w kwietniu zostanie opublikowana w broszurze wydanej w polsko-niemieckiej oraz angielsko-francuskiej wersji językowej.

Jakie działania chce Pan podjąć, aby wypełnić tę wizję życia?

Jeżeli chodzi o nasze główne zadanie, jakim jest sporządzenie planów zagospodarowania przestrzennego, uwzględnienie Koncepcji Przyszłości w kontekście transgranicznym odgrywa najważniejszą rolę. Nasi koledzy z działów specjalistycznych koordynują projekty UE, zarządzają środkami unijnymi, czy też wspierają rozwój projektów transgranicz-

nych oraz uczestniczą w przygotowaniu kolejnego okresu finansowania UE – we wszystkich tych dziedzinach Koncepcja Przyszłości może okazać się pomocna i być realizowana. Ostatecznie trzeba powiedzieć, że każda koncepcja jest tylko na tyle dobra, na ile realne są szanse jej realizacji.

W kolejnym kroku przewidziane są spotkania z powiatami, gminami, euroregionami, Regionalnymi Wspólnotami Planistycznymi, Izdami Handlowo-Przemysłowymi i innymi partnerami, których celem jest zintensyfikowanie bezpośredniego wykorzystania Koncepcji w tworzeniu projektów. Poprzez te działania próbujemy jak najlepiej wspierać plany i projekty dotyczące wspólnej przyszłości. Ponadto sądzimy, że planując kolejny okres finansowy od 2020 roku będzie można uwzględnić uzgodnione wytyczne Koncepcji.

Czy może Pan wskazać przykłady konkretnych projektów?

Zupełnie konkretnym przykładem jest projekt „Smart Integration” uzgodniony między Saksonią a Dolnym Śląskiem, którego celem jest poprawa warunków życia we wspólnym obszarze przygranicznym. Chodzi w nim na przykład o transgraniczną pracę służb ratowniczych, ale też ogólnie o to, aby ustalić intensywniejszy wspólny rozwój gospodarczy oraz opracować dostosowane do poszczególnych regionów propozycje rozwiązań dla wyzwań demograficznych.

Poza tym mamy też pomysł na konkurs transgranicznych projektów współpracy stanowiących Modelowe Przedsięwzięcia Ładu Przestrzennego (MORO) na obszarze, który to konkurs mógłby się rozpocząć pod koniec 2017 roku. Nagrodami za najlepsze projekty transgraniczne mogłyby być ponadregionalna promocja, doradztwo organizacyjne i fachowe wsparcie.

„LOOKOUT“- silniejsza promocja polsko-niemieckich kooperacji w branży IT

Realizując projekt LOOKOUT związek Software-Initiative Berlin Brandenburg e.V. (SIBB) nadał kolejny impuls realizacji networkingu między polskimi a niemieckimi przedsiębiorstwami i instytucjami naukowo-badawczymi z branży IT. Od 1 do 3 grudnia 2016 roku SIBB zorganizował podróż przedsiębiorców do Krakowa będącego metropolią informatyczną. 25 osób piastujących stanowiska zarządzające w przedsiębiorstwach technologicznych z okolic Berlina przyjechało do stolicy Małopolski, aby się spotkać z około 30 polskimi firmami z branży IT i wymienić z nimi doświadczenia. Firmy sondowały przy tym potencjał współpracy w zakresie transferu technologicznego oraz możliwości ulokowania swoich firm.

Krakowskie firmy korzystają z okazji, aby bliżej zaprezentować swoje usługi. Producent oprogramowania Comarch S.A. oprowadził na przykład swoich gości przez szpital informatyczny „iMed24“. Przedsiębiorstwo wraz z personelem medycznym i pacjentami testuje w tej klinice praktyczną przydatność różnych rozwiązań informatycznych dedykowanych opiece zdrowotnej. Poza tym goście mogli rozejrzeć się po otwartej na początku tego roku hali produkcyjnej przedsiębiorstwa, gdzie

prowadzone są prace nad sprzętem do internetu rzeczy (internet-of-things-hardware). Tutaj mniejsze i średnie przedsiębiorstwa z branży IT mogą zlecić produkcję prototypów oraz indywidualnych krótkich serii. Jest to nowa szansa dla niemieckich przedsiębiorstw, jak twierdzi na przykład René Ebert, prezes SIBB. W Berlinie i w Brandenburgii jest według niego wiele mądrych pomysłów na sensowne połączenie urządzeń z internetem, ale czasem brakuje odpowiednich producentów sprzętu komputerowego, sensoryki i obudowy. Takiego partnera przedsiębiorcy mają teraz w sąsiedztwie.

Dyskusja w sprawie cyfrowego sterowania fabryką i Przemysł 4.0

Zaledwie tydzień później SIBB e.V. wspólnie z Berlinem zaprosił partnerów do siebie: 9 lutego 2017 roku w Berlinie odbyło się „Forum Industrie 4.0“ oraz „Forum Digital Platforms & Technologies: Sterowanie fabryką z chmury“. Uczestnicy z sektora gospodarki i nauki dyskutowali na temat rozwiązań IT dedykowanych cyfrowemu sterowaniu fabryką. Ale aby osiągnąć ten cel, trzeba odpowiednio ustawić zwrotnicę: zaczynając od wprowadzenia technologii, przez odpowiednie wyszkolenie zespołów pracowniczych, aż po nowe ustrukturyzowanie współpracy wszystkich działów, co pozwoli na przykład na sprawną współpracę między działami produkcyjnymi a działami techniki informacyjnej. W dyskusji poruszono tematykę aktualnego stanu rozwoju oraz przyszłych obszarów działań. Poza tym uczestnicy próbowali odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób można w praktyce zastosować Przemysł 4.0

Dodatkowe informacje na temat projektu „LOOKOUT“ realizowanego przez SIBB e.V.:
www.sibb.de/index.php?id=115

+++ WYDARZENIA I TERMINY +++

Partnerstwo Odry opublikuje broszurę informacyjną dotyczącą możliwości finansowania kooperacji polsko-niemieckich

W kwietniu Partnerstwo Odry wyda broszurę informacyjną dotyczącą możliwości finansowania polsko-niemieckich kooperacji gospodarczych w zakresie Partnerstwa Odry. Oprócz możliwości finansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w tymże praktycznym przewodniku znajdzie się opis dodatkowych polskich, niemieckich i europejskich programów wsparcia, z których będzie można korzystać przy realizacji projektów transgranicznych. W broszurze znajdują się też informacje, jak i kiedy polsko-niemieckie kooperacje zajmujące się badaniami

naukowymi, innowacjami, gospodarką i infrastrukturą mogą ubiegać się o dotacje finansowe. Zatwierdzone projekty stanowią przykład tego, jakie rodzaje współpracy mogą liczyć na wsparcie. Doświadczeni beneficjenci dzielą się przydatnymi wskazówkami i informacjami dotyczącymi współpracy transgranicznej. Dzięki temu potencjalni realizatorzy projektów otrzymają przewodnik po możliwościach finansowania opisujący programy finansowania, giełdy partnerskie, centra informacji i odpowiednich partnerów.

Szanowna Pani Staib, serdecznie dziękujemy!

Barbara Staib, która od początku towarzyszyła inicjatywie Partnerstwa Odry i wzbogacała ją inicjowanymi kooperacjami, przechodzi w kwietniu na emeryturę. Zarówno z polskich, jak i z niemieckich regionów spłynęły pożegnalne słowa uznania za jej działalność oraz życzenia na przyszłość:

„Pani zaangażowanie w niezliczonych polsko-niemieckich projektach, gremiach oraz inicjatywach zawsze wywierało na nas duże wrażenie. Bardzo poważnie przez Panią traktowane zobowiązanie do zrobienia czegoś dobrego i skutecznego na rzecz współżycia obu sąsiednich krajów było dla nas inspiracją.” (1. zespół redakcyjny Newslettera)

„Bez wieloletniej i znacząco przez Panią wspieranej pionierskiej pracy nie byłoby dziś prowadzącego do Wrocławia Pociągu do kultury.” (zespół VBB)

„Pani wola i zaangażowanie w tworzenie polsko-niemieckiego obszaru, postrzeganie różnic mentalności jako szans oraz usuwanie przeszkód komunikacyjnych bardzo mi w Pani imponowało. A wyjątkowe przy tym było to, że posiadała Pani znakomite wyczucie nie tylko do projektów, lecz również do ludzi stojących za tymi projektami.” (Heike Uhe)

„Pani otwartość i zaangażowanie były dla mnie inspiracją o nieocenionej wartości.” (Justyna Młynarz)

Życzymy Pani Staib wspaniałych impulsów na nowym etapie życia oraz w dalszym ciągu ciekawych spotkań i celów podróży zarówno na polsko-niemieckim pograniczu, jak i w dalszych zakątkach świata!

+++ IMPRESSUM +++

Administracja Senacka ds.
Gospodarki, Energii i
Zakładów Miejskich

be Berlin

Administracja Senacka ds. Gospodarki, Energii i Zakładów Miejskich
Referat ds. Stosunków Zagranicznych, Targów i Polityki Europejskiej
Martin-Luther-Straße 105 | 10825 Berlin
Telefon: +49 30 9013-0 | Fax: +49 30 9013-8528
<https://www.berlin.de/sen/wirtschaft/>

Osoba kontaktowa SenWEB | | Partnerstwo-Odra:

- Marta Szafrńska | E-Mail: Marta.Szafranska@senweb.berlin.de
Telefon +49 30 9013-8420

Ze wsparciem zewnętrznego network-management inicjatywy Partnerstwo-Odra:

- LoeschHundLiepold Kommunikation GmbH, Berlin

Newsletter oraz portal Partnerstwo-Odra online:

www.oder-partnerschaft.eu

Redakcja i projekt:

LoeschHundLiepold Kommunikation GmbH, Berlin

the place to be.

be Berlin

Zgłoszenie lub odwołanie abonamentu newslettera pod adresem:
www.oder-partnerschaft.eu/an-abmeldung_zum_newsletter.php

Publikacja:
marzec 2017

Wykaz zdjęć:

- S.1 - Editorial: Madlen Reichel – pixelio.de
- S.3 - Erik Marquardt
- S.3 - Naemi Wilke Stift
- S.5 - Kreishandwerkerschaft Rügen Stralsund Nordvorpommern
- S.6 - Hannover Messe
- S.7-9- Ausschuss für Raumordnung der Deutsch-Polnischen Regierungskommission für regionale und grenznahe Zusammenarbeit
- S.11 - Adam Formanek
- S.12- privat